

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

İNSANLAR HAKKINDA KÖTÜ DÜŞÜNMEYİN

Es-selamu aleykum ve RahmetuLlahi ve Berekatubu.

Euзу bi-Llahi mine ş-şeytani r-racim. BismiLlāhi r-Raḥmāni r-Raḥīm.

Ve s-salatu ve s-selamu ‘ala Rasulina Muhammed’in Seyyidi l-evveline vel ahirin.

*Meded yā ResūlaLlāh, meded yā Sādāti ‘Ashābi ResūliLlāh, meded yā Meşāyihinā,
Destur Mevlāna Şeyh Abdullāh el-Fa’iz ed-Dağistāni, Şeyh Muhammed Nazım el-
Hakkani. Meded. Tarikatuna es-Sohbe vel hayru fil Cemiyeh.*

Bismi Llāhi r-Raḥmāni r-Raḥīm:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ

‘Ya eyyehu l-lezine ‘amenu Ictenibû keşîran mine-zzanni inne ba’da-zzanni ism(un)(s)’, ‘Ey iman edenlere Zannın çoğundan sakının; çünkü zannın bir kısmı günahdır.’ (Kur’ân 49:12). Şadaqa Llāhu l-‘azîm.

Kötü zannetmeyin diyor Allah Azze ve Celle insanlara. Zann dediği şüpheyle başkasına bir tühmet atmayın diyor. Kendi kafanıza göre bir şey gördüğünüz gibi zannedersiniz hakikatle alakası yok. Hakikat başka, seni zannettiğin başkadır. Bu çok mühim bir şeydir. Meşayihlerin sevmediği şey bu. Yani şey kötü bile olsa onu yorumları Şeyh Babamın, Şeyh Nazım Hazretleri. Mazeret bulurdu, şey yapardı. Yani hakikaten kötü bile olsa onu kötü göstermek istemezdi Şeyh Babamız.

O var, bir de onun karşısı var. “إن سوء الظن من حسن الفطن”, “İnna su’ zann min husni l-fitān,” derler. O da yani kendi kafalarına atasözü gibi bir şeydir. Ne hadistir, ne Kur’an’dır. Kötü zan uyanıklıktır diyor. O bunun karşısında, Şeyh Baba bir taraftaydı. Onun karşısında olanlar da çok yakın oldukları halde o ikinci şeyi takip eden çok vardı. En başta da gittiler onlar, rahmetlik oldular. Onu devamlı şey yapardı. “Ya bu adam iyidir, yok bu öyledir, bu kötüdür” diye illa şey yaparlar.

Zannasın nasıl bir şeydir. Geceleyin karanlıkta odada olduğu insan ışık yok, karanlık her taraf. Yastığı başka bir yaratık gibi görür, yorgan başka görür, karşısındaki duvardaki şeyleri başka şey görür, onları hayal eder. “Bunlar çok kötü şeydir. Aman yorganın altında kafasını kor, sakın, yorganın altında bu kadar şeyden nasıl sabaha kadar çıkacağım” diye bir lamba açar, hiçbir şey yok. Yataktır, yorgandır, duvardaki elbisedir, lambadır. Her şey gayet normal. Işık yanınca her şeyi görür. O kötü şeyler, zannettikleri hiçbir şey yok. Bu zann da aynı şekildedir. Onun için Büyük Şeyh Efendi’nin şey o da çok bu şeye kızardı. Yani yüzde yüz emin olmasan bir şeye tühmet atma, kimseye laf atma. Sen bu günahını alma.

Mawlana Shaykh Muhammad Adil er-Rabbani

Zan büyük şeydir. Tabii her şeyde sana vazife olmayan şeye karışma. Senin vazifen kendine bakacaksın. Bir de başkasını da senin günahına ortak etme. Çoğu insan var bu insan böyledir diye bütün vakit arkasından şeyinden evini yıkar, yuvasını yıkarlar insanın. Ondan sonra da biz işte böyleydik, böyle zannettik. E zannetti dersen büyük günaha girmişsindir muhakkak. Şey değil. Büyük Şeyh Efendi'nin çok büyük sözleri var. Yani o insan onu dinlese ne kadar yanlış olduğunu görür. Yaptığı hareketin, yaptığı şeylerin. Onun için dikkat etmek lazım. Kimsenin günahına girme, kime şey yapma.

Tabii bu gene de su' zann değil de sen de kendini kandırma. Seni kimseye kandırmazsa bırak, şey yapma. Sen Allah ﷻ akıl vermiş, fikir vermiş. Sen sorup soruşturacaksın. Evlilik olacaksa "bu insan nasıldır?" Bu su' zann değil bu. Yani kötü düşünce değil de ilerisi için şimdiden kimdir, nedir, kim nasıl geçiniyor, ne yaptı daha önce, evliliği var mıydı insanlara, ne yaptı çocukluğuna, ne yaptı diye düşünmek için o araştırmak su' zann değil. Hakikati öğrenip. Onu bir de o insanlar, bilen insan yani bir şey varsa söyler "bu insan böyledir, bu böyle yaptı, bu güzeldir, bu tavsiye etmeyiz" filan. Onu söyleyebilir. Ama zannen yok "ben bu adamı gözüm tutmadı," şey yapmayın. Şimdi bu mesele evlilik meselesi de önemlidir. Bazen bize de sorarlar, resim gönder nasıl bu, ailesini nasıl, gördünüz mü? "Gördük" iyiye tamam. İyiye tamamdır. Sorup soruşturun yani. İlla de bunun bir mahsuru yoktur. Mahsur olan evli insanı "sen yok şöyle yaptın, şöyle kötülük yok. Buraya gittin, şuraya geldin." Ailesine fitne yapıp ailesinden de soğutup yahut yuvayı yıkmak o işte kötü olan, su zan böyledir. Allah ﷻ muhafaza etsin. Hepimizi çok mühim bir meseledir ama insanlar çok kolay zannediyor, atıyor, tutuyor. Ondan sonra karşısındakına da günaha sokuyor. Hepsi beraber olarak. Biri işte "bu söyledi, bu biliyor demek. Biz onun lafına inanıyoruz. Bu adam kötü, bu kadın kötü" diye çıkıyorlar meydana. Allah ﷻ muhafaza etsin. Allah ﷻ hepimizi bu günahlardan muhafaza etsin, affetsin hepimizi inşaAllah.

Ve-min Allahi t-tevfik. El-Fatiha.

Mevlana Şeyh Muhammad Adil er-Rabbani
02 Mayıs 2026 / 16 Haziran 1447
Lefke, Kıbrıs